

HCS D

**Human capital and social
development.**

2025 – volume 15, issue 3

Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali.

2025 – 15-jild, 3-son

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM FAN VA**INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI****SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT****UNIVERSITETI****Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali****Journal Human capital and social development****Журнал Человеческий капитал и социальное развитие****Jurnali****15-jild, 3-son (iyun) 2025.****Jurnal 2021-yilda tashkil topgan.****Davriyligi: har ikki oyda**

Davriy nashirning rasmiy nomi: “Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish”-“Human capital and social development”-“Человеческий капитал и социальное развитие” O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 19.05.2021 sanada berilgan №1179 guvohnomasi bilan ro‘yhatdan o‘tgan.

Junal: O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2023-yil 30-noyabrdagi 342/3-son qarori bilan tasdiqlangan Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) Ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yhatiga kiritilgan.

Jurnal asoschilari: Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Inson resurslari va mahalla tarqqiyotini boshqarish instituti.

Nashr etuvchi: SamDU tahririy-nashriyot bo‘limi.

Xalqaro indeksi: ISSN 3030-3672

Tahririyat telefoni: +998 (94) 283 56 78, +998 (90) 502 13 03

Pochta manzili: 140104, Samarqand shahar., Universitet xiyoboni, 4

Web-sayt: www.hcsd.samdu.uz.

E-mail: muhridinrabbimov@gmail.com

«INSON KAPITALI VA IJTIMOYIY RIVOJLANISH»
«HUMAN CAPITAL AND SOCIAL DEVELOPMENT»
«ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ И СОЦИАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ»
JURNALI

Bosh muharrir: t.f.d., prof. Xalmuradov Rustam Ibragimovich

Bosh muharrir o‘rinbosari: i.f.d., prof. Arabov Nurali Uralovich

Kotib: PhD, dots. Nasimov Ikrom Xusanovich

Texnik muharrir: assistent., Rabbimov Muxriddin Musoqul o‘g‘li

TAHRIRIYAT KENGASHI

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. Abdurahmonov Qalandar Xodjayivech

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. G‘ulomov Saidaxror Saidaxmedovich

DSc, professor Daler Mirpochoyev (Iqtisodiyot va savdo instituti, Tojikiston)

PhD, professor Arindam Banik (Xalqaro menejment instituti, Hindiston)

PhD, professor Jiye Li (Sian Jiatong universiteti, Xitoy Xalq Respublikasi)

PhD, professor Bayong Van Li (Yongnam universiteti, Janubiy Koreya)

PhD, professor Vonyong Li (Yongnam universiteti, Janubiy Koreya)

PhD, professor Yan Patterson (Kvinslend universiteti, Avstraliya)

PhD, dots. Djurakulov Shoxrux Davronovich (SamDU)

i.f.n., dots. Yuldashev Shamsiddin Qiyomiddinovich (SamDU)

i.f.n., dots. Nizamov Axtam Numonovich (SamDU)

i.f.n., dots. Bozorov Berdimurod Ulug‘murodovich (SamDU)

i.f.n., dots. Boboqulov Bahromqul Mamatkulovich (SamDU)

i.f.n., dots. Usmonova Dilafruz Karshiyevna (SamDU)

i.f.n., dots. Alibekova Saodat Lapasovna (SamDU)

PhD, dots. Ulug‘murodova Nodira Berdimuradovna (SamDU)

PhD, dots. Sharifov Shuhrat Saidahmadovich (SamDU)

PhD, dots. Bakayev Ziyovuddin Toshbolta o‘g‘li (SamDU)

PhD, dots. Karjavova Xurshida Abdumalikovna (SamDU)

PhD, dots. Mansurova Nargiza Shamsiddinovna (“Ipak yo‘li” turizm va madaniy meros xalqaro universiteti)

PhD, dots. Djalilov Faxriddin Azimovich (SamDU)

PhD, dots. Boltayev Burxon Sadinovich (SamDU)

PhD, dots. Maxmudova Mohinur Ravshanbekovna (SamDU)

TURISTIK XIZMATLAR VUJUDGA KELISHINING XUSUSIYATLARI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI

M.I.Umirzoqova

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, Samarqand, O'zbekistan.

OPEN ACCESS
HCSD

Correspondence

Umirzoqova Muxabbat Ismatjon qizi
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
assistenti

Email: mumirzoqova@mail.ru

Tel: +99899 335 76 79

Received: 18 May 2025

Revised: 24 May 2025

Accepted: 14 June 2025

Published: 30 June 2025

Funding source for publication:
Samarkand State University.

Publisher's Note: HCSD stays neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Copyright: Journal Human capital and social development © 2 by Samarkand State University is licensed <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Annotatsiya: Mazkur maqolada turistik xizmatlarning vujudga kelish jarayoni, uning tarixiy-iqtisodiy asoslari va shakllanish bosqichlari tahlil qilinadi. Turistik faoliyatning dastlabki ko'rinishlaridan boshlab, zamonaviy turizm industriyasigacha bo'lgan rivojlanish yo'li bosqichma-bosqich ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: turistik xizmatlar, rivojlanish bosqichlari, xizmatlar evolyutsiyasi, tarixiy shakllanish, turizm industriyasi, xizmatlar bozori, iqtisodiy omillar, global turizm.

ОСОБЕННОСТИ СТАНОВЛЕНИЯ ТУРИСТИЧЕСКИХ УСЛУГ И ЭТАПЫ РАЗВИТИЯ

Аннотация: В статье анализируется процесс возникновения туристических услуг, их историко-экономические основы и этапы становления. Поэтапно рассматривается путь развития от зарождения туристической деятельности до современной индустрии туризма.

Ключевые слова: туристические услуги, этапы развития, эволюция услуг, историческое становление, туристическая индустрия, рынок услуг, экономические факторы, мировой туризм.

FEATURES OF THE EMERGENCE OF TOURIST SERVICES AND STAGES OF DEVELOPMENT

Annotation: This article analyzes the process of the emergence of tourist services, its historical and economic foundations and stages of formation. The development path from the initial manifestations of tourist activities to the modern tourism industry is considered step by step.

Keywords: tourist services, stages of development, evolution of services, historical formation, tourism industry, services market, economic factors, global tourism.

Kirish:

Har bir davlatning rivojlanish tarixiga nazar soladigan bo'lsak, albatta kishilarning sayohat qilishlari bilan bog'liq voqealarga duch kelamiz. Har zamonda ham davlatlar o'z yurtini butun dunyoga tanitish uchun sayyohlarga yetarli ehtiyojlar bilan ta'minlashgan. Hozirgi paytda turizmning juda ko'p turlari va shakllari ichki, xalqaro, havaskorlik turizmi, uyushgan turizm, yaqin joyga sayohat, uzoqqa sayohat, bilim saviyasini kengaytirish maqsadidagi turizm, davolanish turizmi, ta'lim turizmi, qarindosh-urug'chilik turizmi, ishbilarmonlik turizmi, suv turizmi, avtoturizm, piyoda yuriladigan turizm, sport turizmi va boshqalar mavjud bo'lib ular tabora o'sish tendensiyasiga ega bo'lib bormoqda.

Mavzuga doir adabiyotlar tahlili: 1992 yil 27 iyulda O'zbekiston Respublikasining Prezidenti farmoni bilan "O'zbekturizm" milliy kompaniyasiga asos solindi. "O'zbekturizm"ning asosiy vazifasi etib, turizm sohasida davlat siyosatini amalga oshirish va turizmni rivojlantirishning milliy modelini yaratish belgilandi. Bundan tashqari, milliy kompaniya faoliyati respublikadagi barcha turistik tashkilotlarning faoliyatlarini muvofiqlashtirishi, turizmning yo'nalishlari rivojlanishini rag'batlantirish, kadrlar masalasi bilan shug'ullanish, moddiy-texnika bazani shakllantirishga va soha infratuzilmasi rivojiga investitsiya oqimini jalb qilishga qaratildi.

Sayyohlik biznesining barcha turlarini yuritish uchun qulay shart - sharoitlar yaratildi. Soliq va bojxona imtiyozlarini taqdim etdildi, kredit va moliyaviy yordamlar kuchaytirildi. Yangi mehmonxonalar qurish va xalqaro

brendlarni jalb etish, sayyohlar oqimini ko'paytirish uchun subsidiyalar ajratildi. Shu tufayli pandemiya cheklovlariga qaramasdan, so'ngi ikki yil davomida 800 ta infratuzilma loyihalari amalga oshirildi.

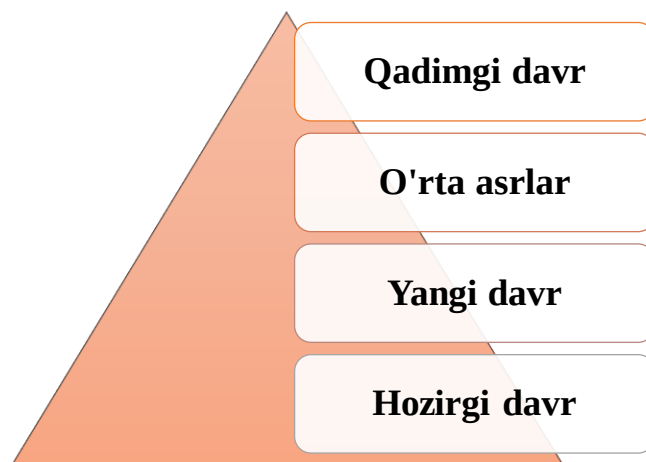
Tadqiqot metodologiyasi: Tarixan turizm kenja sohalaridan bo'lib, datlabki paytlarda uning ishtiroqchilari sanoqli kishilardan iborat bo'lgan. Jamiyat taraqqiyotining hozirgi bosqichida turizm o'ziga yuzlab xizmat turlarini mujassamlaydigan industriyaga va iqtisodiyotni barqaror rivojlantirishning mustaxkam tayanchiga aylandi.

Tahlil va natijalar: Sayohat insoniyatga qadim zamonlardan beri ma'lum bo'lgan. Uning vujudga kelishi va rivojlanishi uzoq davrlarga borib taqaladi. Kishilik jamiyatining dastlabki davrlaridan insonlarda tabiat mo'jizalari, ilohiy bilgan narsa va xodisalarni ko'rish hamda sig'inish uchun sayohat qilishga qiziqishgan. O'zga hududlarga tijorat, ziyorat, harbiy va boshqa maqsadlarda safar qilish holatlari faol kuzatilgan. Asrlar davomida sayohatchilar tomonidan yangi hududlarning o'zlashtirilishi sayohat imkoniyatlarini yanada ochib berdi. Faqatgina sayohatning madaniylashgan faoliyati XIX asr boshlariga kelibgina paydo bo'la boshladi.

Zamonaviy turizmning asoschisi hisoblanmish ingliz ruhoniysi Tomas Kuk tomonidan 1843-yilda birinchi maratoba temir yo'l sayyohligi tashkil qilindi. Shundan so'ng u o'zining xususiy turistik korxonasini tuzdi va 1866-yilda dastlabki sayyohlik guruhlari AQSHga jo'natildi. Shuning uchun ham Tomas Kuk zamonaviy "Turizm ixtirochisi" sifatida nom qozongan.

Kishilarning sayohatga chiqishi va uning turizm industriyasigacha bo'lgan evolyutsiyasi haqida so'z yuritganda,

tarixiy jihatdan kishilik jamiyatining rivojlanish bosqichlariga mos keluvchi davrlarni ajratish mumkin (1.2.1-rasm).

1.2.1-rasm. Zamonaviy turizm shakllanishining tarixiy-xronologik asoslari

Qadimgi davrda dastlabki, sayyohlar ziyoratchilar, davolanuvchilar, savdosotiq qiluvchilar bo'lishgan bo'lisa, o'rta asrlarga kelib, bular safiga ilmni maqsad qilib olgan olimlar, dunyoni o'rganmoqchi bo'lgan kashfiyotchilar, allomalar va harbiy maqsadlardagi sayohatchilar qo'shilishdi.

Yangi davrdan boshlab kemasozlikning rivojlanishi va transportdagi inqilobiy o'zgarishlar sayyohlikning keng quloq yozishida muhim rol o'ynadi. Yangi qit'alarni izlab topish, boylik orttirish, kashfiyotlar va ixtirolar bilan mujassamlashib ketgan

sayohatlar soni keskin ortdi va hozirgi zamon madaniylashgan ko'p xilli turizmning paydo bo'lishiga hamda dunyoning juda ko'p mamlakatlarida ommaviy tus olishiga asos soldi.

Shu jihatdan turizm rivojlanishining tarixiga nazar tashlaydigan bo'lsak, turizm madaniyati uzoq tarixiy rivojlanish mahsulidir. U ijtimoiy-iqtisodiy, ma'naviy ta'sirlar natijasida bosqichma-bosqich tadrijiy rivojlanishni o'z boshidan kechirgan. Turizm uzoq masofani bosib o'tib, tarqoq sayohatdan ommaviylashgan, madaniylashgan turizm sohasiga aylandi (1.2.2-rasm).

1.2.2-rasm. Turizmning rivojlanish bosqichlari

Turizm xizmatlari rivojlanishining xususiyatlarini o'zida aks ettiruvchi evolyutsiyasidan kelib chiqib, dastlabki kurtaklarining vujudga kelishi va zamonaviy turizm xizmatlari rivojlanishining besh bosqichini farqlashimiz mumkin.

Birinchi bosqich ibtidoiy jamoa davrining oxiriga to'g'ri kelib, odamlarning o'troq hayot kechirishga o'tishi va mehnatning ayrim sohalar bo'yicha taqsimlana boshlashi va tovar xo'jaligining paydo bo'lishi tufayli, savdo-sotiq ishlarining geografiyasi ham kengayib bordi. Savdo yo'llarida karvonsaroylar qurilib unda sayyoh va savdogarlarning ot-ulovlariga yemish, o'zlariga tunash uchun xujra va ovqatlantirish xizmatlarini ko'rsatishgan.

Garchi turizm xizmatlari turizmning paydo bo'lishi bilan bog'liq bo'lsada, ilk davrlarda sayohatchilarga, ziyoratchilarga, savdogarlarga ko'rsatilgan xizmatlar zamonaviy turizm xizmatlarining ibtidoiy turi edi.

Sayohatlardan hayotiy faoliyatning alohida jozibador usuli sifatida yangi shakl – turizm ajralib chiqib, u o'ziga xos xususiyatlari va xislatlari bilan tavsiflanadi. Turizmning sayohatlardan ajralib turuvchi asosiy jihatlarini biz uning tashkiliy jihatdan yo'lga qo'yilganligida, shuningdek, maqsadli va ommaviy turistik sayyohlikning rivojlanib borayotganligida ko'rishimiz mumkin.

Sayyohlikning mazkur bosqichi uzoq tarixiy davrni bosib o'tib, toki o'rta asrlargacha davom etdi. Ushbu davrda xizmatlar tarqoq va tartbga solinmagan eng oddiy qobiliyatidan, chuqurlashgan mohirlik darajasigacha bo'lgan tarixiy taraqqiyot yo'lini bosib o'tdi.

Ikkinchi bosqich o'rta asrlarga to'g'ri kelib, bu paytning xarakterli

tomoni shundaki, o'rta asrlarda ayniqsa, ilmni maqsad qilib olgan olimlar, dunyoni o'rganmoqchi bo'lgan kashfiyotchilar, allomalar va harbiy maqsadlardagi sayohatchilar miqdori keskin oshdi. Masalan, XVIII asrda sayyoh Mitropolit Xrisanf, savdogar Filipp Nazarov, harbiy Nikolay Muravyov, poruchik Dmitriy Gladishev va yer o'lchovchi Ivan Muravinlar Samarqand, Buxoro, Xiva, Qo'qon, Marg'ilon va Namangan shaharlari haqida ajoyib esdaliklarni yozib qoldirishgan.

Buyuk sayohatchi - olimlar, kashfiyotchilar katoriga XV - XVI asrlarda yashagan Fernan Magellan, Vasko da Gama yoki Amerika qit'asini kashf etgan Xristofor Kolumblarni ham kiritish mumkin.

Movarounnahrda ilk sayyohlarning safarlari Amir Temur va Temuriylar davrida faollashgan. Amir Temur fransuz qiroli Karl VI va ingliz qiroli Genrix IV bilan doimiy aloqada bo'lgan.

Uchinchi bosqichda yangi davrdan boshlab, Yevropa davlatlariga yangi qit'alarni izlab topish, boylik orttirish, kashfiyotlar va ixtirolar bilan mujassamlashib ketgan sayohatlar soni keskin ortdi. O'rta asrlardan elita turizm rivojlanib zodagonlar dunyo kezishga ishtiyoqmand bo'lishgan bo'lsalar, yangi davrga kelib ommaviy turizm rivojlanib, bunda kishilar asosan boshqa mamlakatlarga dam olish, ziyorat qilish, tarixiy-madaniy boyliklar bilan tanishish, salomatlikni tiklash kabi sayyohlik madaniyatining rivojlanishi boshladi. Bunda transport turlarining paydo bo'lishi inqilobiy o'zgarishlarga olib keldi. 1807-yilda Fulton paroxodining ixtiroosi, 1814-yilda Stivens parovozi, Yevropada temir yo'llar tarmog'ining qurilishi sayohatning kengayishiga xizmat qildi. Bularning barchasi sayohat

xarajatlarini kamaytirish bilan birga, ko'proq ishonchlilik va harakatlanish tezligini oshirdi. Amerika qita'sining kash qilinishi va eski dunyodan Amerikaga ko'chib kelganlarning ommaviy oqimi tufayli dengiz aloqalari jadal rivojlandi.

To'rtinchi bosqichda hozirgi davr turizmiga asos solindi. Bu davrda turizm dunyoning juda ko'p mamlakatlarida ommaviy tus olgan.

XIX asrning oxiri va XX asrning boshlarida dastlabki sayohat byurolari tashkil etila boshladi. Sayohat byurolari kema kompaniyalari bilan yaqin aloqada bo'lgan. XX asrning boshlarida dengiz kruiz ko'ngilochar sayohatlarini faol ravishda reklama qilgan va sotgan. Dastlab puli bor amaldorlar sayohatga chiqishgan bo'lsa, keyinchalik asta-sekin sayohat o'rta sinfga ham yetib bordi. Turizm XIX asrning oxiriga borib shakllangan bo'lsada, faqat XX asrga kelib u jadal suratlarda rivojlandi.

Beshinchi bosqichda XX asr oxiri XXI asr boshlariga kelib turizm iqtisodiy faoliyat sifatida o'rganila boshladi va ko'plab mamlakatlarda qiziqish o'yg'otdi. Ayrim mamlakatlar turizmning ma'lum bir turiga ixtisoslashuvi yuz berdi. Shu bilan birga, bu paytga kelib turizmning kengayishi natijasida xalqaro kelishuvlarga zaruriyat sezildi.

Garchi birinchi jahon urushi, XX asrning 30-yillardagi iqtisodiy tushkunlik va ikkinchi jahon urushi turizmning rivojlanishiga salbiy ta'sir ko'rsatgan bo'lsada, to'xtab qolgani yo'q. Bu davrga kelib turizm geografiyasi tabora kengayib bordi.

Ikkinchi jahon urushidan keyin yuqori rivojlangan sanoat mamlakatlari aholisining aksariyati uchun turizm ehtiyojga aylanadi. G'arbiy Yevropa mamlakatlarida XX asrning 50 - 60-yillarida sayyohlik firmalarining faol

rivojlanishi mehmonxonalar, motellar va turli xil ko'ngilochar muassasalarning ommaviy qurilishi davri bo'ldi.

Ikkinchi jahon urushidan so'ng, aholining bo'sh vaqtlari va daromadlarining ko'payishi turizm bozorida talab va taklifda tub o'zgarishlar yuz berdi, bu esa ommaviy konveyer turizmi ommaviy tabaqalashtirilgan turizmga aylanishiga asos bo'ldi.

Xulos va takliflar. Shu o'rinda aytish mumkinki, mustaqillik yillarida va so'ngi yillarda turizm sohasi tomondan O'zbekistonning turizm salohiyatini jahon miqyosida targ'ib qilish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirildi va oshirilmoqda. Natijada milliy turizm bozori xalqaro turizm bozoriga integratsiyalashuv jarayonlari ro'y berdi.

Prezidentimiz Sh.M.Mirziyoyev ta'kidlaganidek, olib borilgan "ochiq eshiklar" siyosati tufayli salkam 100 mamlakat fuqarolari uchun O'zbekistonga vizasiz kirish tizmi joriy etildi, yana 55 ta davlat fuqarolari uchun soddalashtirilgan elektron viza tartibi joriy etildi.

Bugungi kunda O'zbekistonda turizm xizmatlari rivojlanishining xususiyatlarini milliy iqtisodiyotdagi roli va ahamiyatini hisobga olgan holda tarkibiy o'zgarishlar amalga oshirilmoqda. Bu ishlar quyidagi shart-sharoitlarga muvofiq amalga oshirildi:

- mamlakatda qulay siyosiy-iqtisodiy sharoitning mavjudligi;
- yangi turdagi xizmatlarni taqdim etmoqchi bo'layotgan tadbirkorlar guruhining shakllanganligi;
- turistik xizmatlarni rivojlantirishga qaratilgan huquqiy bazaning takomillashtirilayotganligi;
- aholi tarkibida turistik xizmatlarga bo'lgan talabning o'sayotganligi;

– respublikada xorijiy mamlakatlar bilan mustahkam aloqaning shakllanganligi va boshqalar.

Yurtimizda turizm xizmatlari rivojlanishining ilk namunalari paydo bo'lishining uzoq o'timishi va himla-xilligi o'ziga xos jihatlarini ko'rsatadi. Shu bois, turizm xizmatlari vujudga kelishi va evolyutsion rivojlanishining quyidagi xususiyatlarini farqlash mumkin:

– sayyohlik xizmatlari vujudga kelishi va rivojlanishi kishilik

jamiyatining shakllanish davrlari bilan bog'liqligi;

– turizm xizmatlarining milliy an'ana va qadriyatlar bilan uyg'unlashib ketganligi;

– sifatli turistik xizmatlarning soha rivojlanishiga asos bo'lishi;

– turistik xizmatlarning xalqaro aloqalarning kengayishiga xizmat qilishi;

– sayohat qilishga kishilarda har doim ham ehtiyojining mavjud bo'lganligi;

– turizm xizmatlarining ommaviylashganligi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi, 2023-yil, 03/23/837/0241-son, 155 – modda. <https://constitution.uz/oz/clause/index#section7>
2. O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 7-iyuldagi O'RQ-549-son "Turizm to'g'risida"gi Qonuni. Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, <https://lex.uz/uz/docs/4428097?ONDATE=14.05.2024>
3. Capone F. Tourist clusters, destinations and competitiveness: theoretical issues and empirical evidences. Routledge: Taylor & Francis Group, 2016, 203 p.;
4. Kotler P., Bowen J. Makens J. Marketing For Hospitality & Tourism Pearson International Edition 2014, USA.;
5. Commons, J. and Page, S. (2001). Managing Seasonality in Peripheral Tourism Regions: The Case of Northland, New Zealand. In T. Baum and S. Lundtrop (eds.), *Seasonality in Tourism* (pp.153-172). Oxford: Pergamon, Elsevier.;
6. Y.P.Urunbaeva, Muzey turizmini rivojlantirish – aholi farovonligini oshirishning asosiy omili. *SERVIS*, ilmiy-amaliy j., Samarqand, 2024,2\1 son,107-111 b.
7. Y.P.Urunbaeva O'zbekistonda yangi-muzey turizmini tashkil qilish va rivojlantirishning maqsadi va vazifalari. *SERVIS*, ilmiy-amaliy j., Samarqand, 2024,2\1 son,83-87 b.
8. Y.P.Urunbaeva Iqtisodiyot tarkibiga turizmning yangi turlarini kiritishning ahamiyati, Iqtisodiyot va turizm" xalqaro ilmiy va innovatsion jurnal №3(17) 2024 Buxoro shahri, M.Iqbol ko'chasi, 11- uy, 2- bino 403- xona.
9. Y.P.Urunbaeva Aholining ma'naviy ma'rifiy qadriyatlari dunyosini boyitish, yosh avlodni vatanga muxabbat va sadoqat ruhida tarbiyalashda muzeylarning ahamiyati, "Iqtisodiyot va turizm" xalqaro ilmiy va innovatsion jurnal №2(16)2024 Buxoro shahri, M.Iqbol ko'chasi, 11- uy, 2- bino 403- xona.

CONTENTS

1	SAMARQAND VILOYATIDA INVESTITSION - INNOVATSION FAOLLIKNI OSHIRISH HOLATI VA INVESTITSİYALARNING TARKIBIY XUSUSIYATLARI	
	Bektemirov Abdumalik Bektemirovich, Axrorov Abbos Aslamjon o'g'li	4-13
2	“YASHIRIN IQTISODIYOT”GA METODOLOGIK YONDASHUVNI TAKOMILLASHTIRISH	
	Abduvohidov Najmiddin Rahmatullaevich	14-19
3	OILA TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH DASTURI DOIRASIDA BANKLAR TOMONIDAN AMALGA OSHIRILGAN ISHLARNING AHAMIYATLI JIHLTLARI	
	Z.D.Niyozov , A.A.Axrorov	20-24
4	HUDUDIIY INVESTITSIYA JOZIBADORLIGINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	
	Bektemirov Abdumalik Bektemirovich, Ergasheva Aziza Xasan qizi	25-34
5	DESTINATION MANAGEMENT AND BRANDING: CREATING COMPETITIVE ADVANTAGE IN GLOBAL TOURISM	
	Nasimov Dilmurod Abdullayeich, Sirojiddinova Shahrizoda	35-42
6	TA'LIM MUASSASALARIDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH TAMOIYILLARI	
	Meliboyev Ibroxim Mavlon o'g'li	43-47
7	SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MA'LUMOTLARNI TAHLIL QILISH VA BASHORATLASH ALGORITMLARINI ISHLAB CHIQISHNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI	
	Bekmurodov Ulug'bek Bahrom o'g'li, Shomirzayev Farruh Akram o'g'li	48-55
8	SAMARQAND VILOYATIDA INVESTITSION-QURILISH JARAYONLARI ISHTIROKCHILARI FAOLIYATINING ASOSIY KO'RSATKICHLARI TAHLILI	
	Abduvaliyev Bekzod Muxiddin o'g'li	56-61
9	TURISTIK XIZMATLAR VUJUDGA KELISHINING XUSUSIYATLARI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	
	Umirzoqova Muxabbat Ismatjon qizi	62-67
10	TURAR-JOY KO'CHMAS MULK OBYEKTLARINI BAHOLASH XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARINI TAHLILI	
	A.S.Suyunov, B.M.Abduraimov, B.A.Suyunov	68-73
11	BANK XIZMATLARIDA AN'ANAVIY XIZMATDAN RAQAMLI XIZMATGA O'TISHNING AHAMIYATLI JIHLTLARI	
	Niyozov Zuxur Davronovich, Bektemirov Bunyodjon Mamasaliyevich	74-78
12	MINTAQAVIY TRANSPORT INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA DAVLAT XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARINING QO'LLANILISHI VA ULARNING USTUVOR YO'NALISHLARI	
	Rahmonov Rasul Ne'matovich	79-86
13	POTENTIAL AND POSSIBILITIES OF UTILISATION OF CULTURAL HERITAGE FOR TOURISM DEVELOPMENT IN SAMARKAND	
	Mukhsin Khidirov, Umida Shodieva	87-91
14	O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA XORIJIY INVESTITSİYALARNI RAG'BATLANTIRISHDA ERKIN IQTISODIY ZONALARNING O'RNI	
	Abdurahmonov Azizbek Akram o'g'li	92-99
15	IoT (INTERNET OF THINES) XAVFSIZLIK MUAMMOLARINI BARTARAF ETISH USULLARI	
	Bekmurodov Ulug'bek Bahrom o'g'li , Ruziyeva Zulfiya Qurvonovna	100-106

16	СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДОВ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УСЛУГ ПО ОЦЕНКЕ ОБЪЕКТОВ ЖИЛОЙ НЕДВИЖИМОСТИ (НА ПРИМЕРЕ РЫНКА ЖИЛЬЯ Г. САМАРКАНДА)	
	A.C.Суюнов, Б.А.Суюнов	107-114
17	TURIZM SOHASINI KLASSTERLASHTIRISHNING INNOVATSION OMILLARI VA XUSUSIYATLARI	
	Botirov Og'abek Jasurbek o'g'li	115-118
18	INNOVATSION USULLARDAN FOYDALANISH ORQALI TABIIY TURISTIK RESURLARNI SAMARALI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	
	Rabbimov Muxriddin Musoqul o'g'li, Samiyeva Muxlisa Olim qizi	119-123
19	XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RESURS TA'MINOTI TUSHUNCHASI, MAZMUNI VA IQTISODIY MOHIYATI	
	Arziqulova Oybarchin Eshquvat qizi	124-130
20	RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA DAVLAT BOSHQARUVINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	
	Sanakulova Iroda Abrorovna	131-135
21	QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASH INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	
	Nurimbetov Timur Uzakbergenovich	136-140
22	HUDUDIY IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA TURISTIK-INNOVATSION KLASSTERLARNING INSTITUTSIONAL ASOSLARI VA RIVOJLANISH MEXANIZMLARI	
	Erbo'tayev Azimjon Qahramon o'g'li	141-148
23	INNOVATSION RIVOJLANISH SHAROITIDA INSON KAPITALINING KICHIK BIZNES RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	
	Eshbo'riyev Umarbek Rashidovich	149-155
24	SAMARQAND VILOYATIDA MUZEY TURIZMINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	
	Yulduz Pirnazarovna Urunbayeva	156-163
25	ELEKTRON TIJORATNING RIVOJLANISHI VA UNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	
	Tashmatov Sharaf Urokboyevich	164-170
26	TADBIRKORLIK RISKI VA TAVAKKALCHILIK: NAZARIY DIFFERENSIYA HAMDA ULARNING BOSHQARUVDAGI AHAMIYATI	
	Abduxamid Abdumalikovich Bektemirov	171-178
27	OLIY TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI PLATFORMALARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	
	Boynazarova Iroda Mahmud qizi	179-185
28	ДВУХЭТАПНЫЙ МЕТОД ГРУППИРОВКИ БУЛЕВЫХ ПРИЗНАКОВ И ПОСТРОЕНИЕ ИНФОРМАТИВНЫХ ПРИЗНАКОВ В ВЫДЕЛЕННЫХ ГРУППАХ	
	Порсаев Ганиджон Мухамедович	186-193
29	RESEARCH ON MARKETING INNOVATION OF CHINESE MUSEUM CULTURAL AND CREATIVE PRODUCTS FROM THE PERSPECTIVE OF EXPERIENTIAL MARKETING	
	Nasimov Ikrom Khusanovich, Guang Yang	194-200
30	TURIZM SOHASINING INNOVATSION FAOLLIGI VA RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH HOLATI TAHLILI	
	Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	201-206